

Edukimi në Distancë

Kujdesi, Zhvillimi dhe Edukimi në fëmijërinë e hershme për moshën 0 - 6 vjeç

**AKTIVITETET E MUJIT TETOR PËR GRUP MOSHËN
0-3 VJEÇ, 18-36 MUJ**

JAVA E PARË

E HËNË – 5 TETOR – Pema e familjes

Materialet: një letër e madhe, degë të holla (opsionale), ngjitës, ngjyra, fotografi të anëtarëve të familjes.

Në letër ose ngjiteni degën e pemës ose përdorni ngjyra për ta vizatuar pemën. Ndiemoni fëmijën tuaj të përdorë markera ose lapsa, ose me gishtin e ngjyrosur të vizatojë degë për secilin anëtar të familjes. Fëmija i ngjet fotot në degë. Udhëzojeni fëmijën tuaj t'i vendosë anëtarët e moshuar të familjes si gjyshërit dhe prindërit në degët e sipërme. Ndërkohë, bisedoni me fëmijën për anëtarët e familjes që po i vendosë në degë duke kërkuar prej tij/saj që të tregojë kush është dhe çfarë i pëlqen më shumë tek ai/ajo.

E MARTË - 6 TETOR - Dora e madhe, dora e vogël

Ky aktivitet do ta ndihmojë fëmijën tuaj të mësojë rreth madhësive dhe krahasimit. Këtë aktivitet mund ta bëni edhe me këmbë.

Materialet: laps, gërshërë, ngjyra.

Secili anëtar i familjes e vendosë dorën e tij në letër. Ndhmojeni fëmijën tuaj të skicojë rreth duarve me laps, marker ose me gishtin e lyer në bojra. Pritini "duart" e vizatuara me gërshërë dhe fëmija le t'i emërtojë ato - cila është dora e kujt... Tregoni fëmijës tuaj se si t'i krahasojë madhësitë e duarve të familjes. A mund të gjejë se cila skicë i përket secilit anëtar të familjes? Lëreni fëmijën tuaj t'i zbukurojë duart me ngjyra të ndryshme.

E MËRKURË – 7 TETOR - Fsheh familjen – loja me gishta

linku: [Muzika dhe lëvizjet për këngën-](https://www.youtube.com/watch?v=KO2y1tW17jc)

<https://www.youtube.com/watch?v=KO2y1tW17jc>

Tregoni fëmijës tuaj se si t'i fshehë duart prapa shpinës (me duar grusht).

Mësojani fëmijës këtë këngë me lëvizjet përkatëse. (Fillimisht fshihni duart e bëra grusht prapa shpinës. Pastaj duke kënduar nxirrni duart dhe lëvizni gishtat përkatës me lëvizje sikur dy gishta nga të dyja duart po flasin njëri më tjetrin).

Ku është babi, ku është babi?

Ja ku jam (vendoseni dorën përpara dhe zgjatni gishtin e madh)

Ja ku jam (përsëritni me dorën tjetër)

Si je sot i dashur?

Mirë, faleminderit.

Mirupafshim (mblidhni gishtin e madh në grusht dhe fshiheni pas shpinës)

Mirupafshim (bëjeni të njëjtën me dorën tjetër)

Vazhdoni me gishtat tjerë

Ku është nëna? (gishti tregues)

Ku është vëllai? (gishti i mesit)

Ku është motra? (gishti i unazës)

Ku është bebi? (gishti i vogël)

Ku është familja? (të gjithë gishtat)

E ENJTE - 22 TETOR - Shtëpia e familjes time

Materialet: shkopinj druri, laps, plastelinë, blloqe ndërtimi/lego.
Së bashku me fëmijën numëroni sa anëtarë të familjes jeni.

Duke numëruar merrni aq shkopinj druri sa anëtarë të familjes jeni. Vizatoni në secilin shkop druri një fytyrë që paraqet një anëtar të familjes (në vend të shkopinjeve mund të përdorni ndonjë objekt tjetër për të simbolizuar anëtarët e familjes). Me anë të blloqeve të drurit kërkoni fëmijës të ndërtojë një shtëpi e cila ka hapësirë për të vendosur në të anëtarët e familjes të krijuar me shkopinj druri (apo objekte tjera).

Ka shumë zgjidhje për këtë sfidë. Jepuni fëmijëve kohë për të eksploruar, eksperimentuar dhe ri-dizajnuar. Nxitni të menduarit e tyre me anë të pyetjeve të hapura.

E PREMTE - 23 TETOR - I njoh sytë e tu

A mund fëmija juaj t'i identifikojë anëtarët e tjerë të familjes duke parë vetëm sytë ose një tipar tjetër të fytyrës?

Materialet: gërshërë, fotografi të portretit të anëtarëve të familjes duke përfshirë edhe atë të fëmijës.

Prisni me gërshërë tiparet e fytyrës të secilit anëtar të familjes (sytë, hundën dhe gojën. Mund të përdorni fotografitë që keni shfrytëzuar për "pemën e familjes").

Ngjitini të gjitha palët e syve në një karton, të gjitha hundët në një tjetër, dhe gojët në një tjetër. Për secilën kartë, sfidoni fëmijën tuaj që ta identifikojë pronarin e tipareve të fytyrës. Për ta zgjatur këtë aktivitet, kërkoni nga fëmija të krijojë një person të ri duke përzier tiparet e fytyrës së një anëtari me tiparet e fytyrës së një anëtari tjetër për të krijuar fytyrë të re.

JAVA E DYTË

E HËNË – 12 TETOR – Krijoj orarin tim ditor të ushqimit

Materialet: letër, karton, gërshërë, ngjyra.

Në karton ose letër të fortë ngjitni fotografi që përshkruajnë një fëmijë duke kryer një aktivitet rutinë. Si shembull ilustrues mund të jetë një fëmijë duke u veshur, duke pastruar dhëmbët, duke ngrënë darkë ose duke dëgjuar një tregim para gjumit.

Ndihmoni fëmijën tuaj që t'i vendosë kartat ashtu sic e ka rutinën e vet. Sigurohuni që të diskutoni konceptet e rutinës dhe sekuencës me të: "Çfarë bëni pasi të vini në shtëpi nga kopshti?" ose "A pastroheni pas darkës apo para darkës?". Fokusohuni rreth rutinës së ngrënies së ushqimit në mënyrë që fëmija të parashikojë kur është koha e ushqimit. Këto fotografi mund t'i ngjitni në një vend të dukshëm dhe t'ia kujtoni fëmijës kur është koha për një aktivitet të caktuar.

E MARTË - 13 TETOR - Më ushqe!

Kjo është mënyrë argëtuese për ta ndihmuar fëmijën tuaj të fillojë të bëjë zgjedhje të shëndetshme ushqimi.

Materialet: letër ose karton, gërshërë, ngjyra.

Prisni me gërshërë një rreth të madh (përafërsisht sa madhësia e një topi plazhi) nga një karton ose letër e fortë. Së bashku me fëmijën dekorojeni rrethin për ta bërë në formë koke, duke hapur në mes një vrimë për gojën. Sigurojini fëmijës tuaj lloj-lloj fotografish të ushqimit. Sigurohuni që të ketë një zgjedhje të gjerë të ushqimeve të shëndetshme dhe atyre të pashëndetshme. Kërkojini fëmijës tuaj ta ushqejë kokën vetëm me ushqime të shëndetshme.

E MËRKURË – 14 TETOR - Bëni sos ose pure molle vetë

Sosi ose pureja e mollës është e lehtë për t'u bërë. 2 kilogram mollë prodhojnë rreth dy grushte sos/pure të mollës.

Ju qërojini mollët ndërsa fëmijët i ndajnë në feta. Fëmija i vendos në një tenxhere dhe pjesërisht i mbulon me ujë. Zieni mollët derisa të zbuten.

Lëreni fëmijën që ta përdorë një shtypës për pure për të bërë sosin e mollës. Shtoni sheqer dhe kanellë për shije. Jepni fëmijës që ta provojë sosin apo ta lyejë një fetë buke me të dhe shfrytëzohen edhe për lojë sensorike. Fëmija mund të luajë me duar dhe të krijojë forma të ndryshme në sosin që keni vendosur në një enë të cekët.

E ENJTE - 15 TETOR - A e mbajte mend?

Ndihmoni fëmijën tuaj ta zhvillojë kujtesën vizuale me këtë lojë derisa në të njëjtën kohë e ekspozoni ndaj frutave dhe perimeve të ndryshme të stinës së vjeshtës. Fëmija juaj do të eksplorojë ngjyra dhe tekstura të ndryshme të frutave dhe perimeve të cilat do t'i shfrytëzoni për lojë.

Materialet: pemë dhe perime të stinës së vjeshtës.

Tregoni fëmijës tuaj 3 ose 4 pemë ose perime të stinës së vjeshtës. Nxiteni që t'i emërtojë ato, t'ju tregojë çfarë shije kanë, cilat i pëlqen më shumë e cilat jo, çfarë ngjyrë kanë apo karakteristika të tjera të tyre.

Më pas, udhëzoheni fëmijën t'i mbyllë sytë, ose ta lidhë një shall apo pecetë rreth syve. Ndërkohë, ju largoni një pemë ose perime. Sfidoni fëmijën tuaj të kujtohet dhe t'ju tregojë se cila nga pemët ose perimet mungon dhe ku ishte e vendosur? Ju mund edhe ta shtoni numrin e frutave apo perimeve...Përsëriteni këtë disa herë. Luajeni këtë lojë edhe ju së bashku me fëmijën.

E PREMTE - 16 TETOR - Mini Pica

Ky aktivitet është mënyrë e mirë për ta përfshirë fëmijën në përgatitjen e ushqimit dhe për ta nxitur kreativitetin e tij.

Materialet: brumë, sos domatesh, djathë i grirë, dhe perime sipas dëshirës.

Ndihmoni fëmijës ta shtrijë brumin në formë rrethi dhe pastaj ta shpërndajë sosin e domates dhe djathin.

Lejojeni fëmijën të zgjedhë se çfarë do të vendosë në picë nga perimet që i keni përgatitur me herët. Një ide mund të jetë që të krijoni fytyra me anë të perimeve, p.sh të formoni sytë me ullinj, gojën me një pjesë speci etj. Pyesni fëmijën nëse dëshiron të përgatisë nga një picë të vogël për secilin anëtarë të familjes. Piqni picat dhe të paktën një vakt e hani tërë familja së bashku. Të njëjtin aktivitet mund ta bëni edhe kur përgatitni tost apo palpeta.

JAVA E TRETË

E HËNË – 19 TETOR – Argëtim në pellgje shiu [opsioni 1]

Zhvillimi i aktivitetit: Nëse keni mundësi, bëni një shëtitje rreth lagjes tuaj pas një dite me shi dhe lejojeni fëmijën të hidhet në pellgje shiu.

Për të shtuar argëtimin hidhuni edhe ju së bashku me fëmijën! Ndonjëherë është ndjenjë e mirë të silleni edhe ju si fëmijë, dhe fëmija juaj do të kënaqet shumë duke ju parë edhe juve të lirë në lojë.

Flisni për atë që ai/ajo mendon se mund të fshihet nën sipërfaqen e pellgjeve. Lëroni mendimet kreative të rrjedhin lirshëm dhe inkurajoni fëmijën të thurë një tregim për secilën nga pellgjet në të cilat hidheni.

Nëse nuk keni fat të bjerë shi gjatë kësaj jave, bëni pellgje nga letra të kaltërta. Pastaj merrni çizmet e shiut dhe argëtohuni duke pretenduar se po hidheni në pellg brenda shtëpisë.

Opsioni 2 [Nëse nuk bie shi] - Vëzhgo pemën dhe pikturo atë

Gjatë një shëtitjeje me fëmijën në natyrë, inkurajojeni atë që të vëzhgojë me vëmendje se si duken pemët në vjeshtë. Kur të ktheheni në shtëpi, jepni fëmijës një letër të bardhë, ngjyrë të kuqe, ngjyrë kafe dhe portokalli dhe një tufë brokoli. Udhëzoheni fëmijën që me anë të brokolit ta pikturojë pemën e tij duke rikujtuar pemën që e ka parë gjatë shëtitjes. Përveç brokolit ju mund të përdorni gjithçka tjetër përmes së cilës fëmija mund ta vizatojë pemën [pambuk, kapak, gjethe, etj].

E MARTË – 20 TETOR – Retë e shiut

Materialet dhe mjetet: krem rroje, një gotë ose kavanoz, ujë, ngjyrë të kaltër dhe një pipetë apo pipëz.

Zhvillimi i aktivitetit: Mbushni 3/4 e gotës ose kavanozit me ujë. Shtoni krem rroje sipër, dhe thoni fëmijës që kjo është reja jonë. Përzieri pak ngjyrë të kaltër me pak ujë.

Udhëzoni fëmijën të shtojë në re pika të ujit të kaltër me anë të pipetës. Gjersa uji bëhet gjithnjë e më i rëndë, do të fillojë të bjerë nga reja dhe të bëjë shi!

Kjo është ajo që ndodh me retë reale. Pikat e ujit bëhen gjithnjë e më të rënda derisa bien si shi. Fakt argëtues: Reja mesatare peshon rreth 0.5 milion kg!

E MËRKURË – 21 TETOR - Shporta senzoriike e vjeshtës

Materialet e nevojshme: një paketë apo shportë e madhe, gështenja, gjethe dhe penjë me ngjyra të vjeshtës.

Zhvillimi i aktivitetit: Pasi të jeni kthyer nga shëtitja, me gjethet (dhe gështenjat - nëse keni gjetur) që keni mbledhur, vendosini ato në një paketë apo shportë të madhe. Preni penjë, ose lejojeni fëmijën t'i këpusë me dorë penjët me madhësi dhe ngjyra të ndryshme dhe vendosini në shportë.

Duke kërkuar mes gjetheve për penjë dhe gështenja, lejojeni fëmijën të bëjë lojë të lirë sipas imagjinatës së tij/saj dhe të krijojë me to çkado që i bie ndër mend. Gjatë kësaj kohe ju mund ta pyesni çfarë po krijon dhe si po ndjehet.

E ENJTE – 22 TETOR - Balancë gjatë transferimit të gjetheve

Materialet e nevojshme: dy enë, gjethe, ngjitës

Zhvillimi i aktivitetit: Vizatoni ose bëni me ngjitës një vijë për të bashkuar dy enë në të dyja skajet e vijës.

Vendosini enët në secilin skaj. Mbusheni njërën enë me gjethe. Kërkojini fëmijës që ta vendosë gjethen në kokë, dhe duke mbajtur balancën (duke ecur në vijën e vizatuar apo formuar me ngjitës), transferon gjethen deri tek ena tjetër. Lejojeni fëmijën që të zgjedhë si do të ecë: ngadalë, shpejtë, në maje të gishtërinjve...

Mund t'i sugjeroni fëmijës që ta shndërrojë në lojë imagjinare duke pretenduar se gjethet po shkojnë në një udhëtim.

E PREMTE – 23 TETOR - Çanta me numra

Materialet e nevojshme: Qese apo çanta letre, marker, materiale nga natyra.

Zhvillimi i aktivitetit: Siguroni disa qese apo çanta të letrës dhe shënoni në secilën qese një numër, duke filluar thjesht me vetëm 1, 2 dhe 3.

Dilni me fëmijën tuaj jashtë, aty ku ai mund të gjejë gjëra për të mbledhur, të tilla si gjethet, gurët, shkopinjtë, lulet, etj. Udhëzoni ta vendosë numrin e duhur të sendeve në secilën qese sipas numrit. Fëmija mund të mbledhë vetëm gjethë por duhet t'i ndajë sipas ngjyrës/ madhësisë/llojit në secilën prej qeseve. Këtë lojë fëmija mund ta bëjë edhe në shtëpi pasi t'i ketë mbledhur disa materiale gjatë shëtitjes. Ju mund t'i kërkonti fëmijës të gjejë nëpër shtëpi 2, 3 ose 4 objekte të njëjta.

JAVA E KATËR

E HËNË - 26 TETOR - Krahasojmë gjurmët tona

Zhvillimi i aktivitetit: Sot, tregojini fëmijës se do ta krahasoni së bashku gjurmën e duarve ose të këmbëve tuaja. I keni disa mundësi për ta bërë këtë: merrni dy tepsi të sheshta dhe vendosni në to oriz ose miell. Ju vendoseni dorën tuaj në një tepsi kurse në tjetrën e vendos fëmija. Nxiteni fëmijën që në momentin kur i shikon të dyja duart ta shprehë ndryshimin që e sheh. Lejojeni ta vendosë dorën e tij/saj përmbi dorën tuaj në tepsi ose edhe mbi dorën tuaj, edhe kur fëmija është ulur në prehrin tuaj. Këtë aktivitet mund ta bëni edhe me këmbë ose me secilin gisht tuajin.

Një kujtim i bukur do të ishte nëse ju i vendosni duart tuaja njëra pas tjetrës mbi plastelinën prej brumi dhe e lini të thahet. Pastaj vendoseni atë në një vend të dukshëm në mjedisin ku rrini.

E MARTË – 27 TETOR - Vizatoj babain tim

Materialet e nevojshme: letër dhe ngjyra

Zhvillimi i aktivitetit: Jepni fëmijës një laps ose marker apo ngjyra që ta vizatojë babain e tij/saj. Lejojeni ta vizatojë ashtu siç fëmija dëshiron... mos i ndërhyjni. Pasi ta vizatojë, nxiteni t'ju tregojë për vizatimin e babait (edhe nëse fëmija ka bërë vetëm një vijë/shenjë për të kjo e paraqet atë). Më pas së bashku vendosni shkronjat e emrit të babait, ose emrin 'BABI' pranë vizatimit.

Ju mund edhe t'i kërkon fëmijës që t'i ngjisë në mur fotografitë e babait - për këtë mjafton që të vendosni në mur një qese dyfishe/ose letër kartoni të ngjitur në mur nga të katër anët. Ofrojeni fëmijës një grumbull me foto të anëtarëve të familjes dhe fëmija duhet t'i gjejë fotot e babait [ju mund ta orientoni] dhe t'i ngjisë ato në qesen/letrën e vendosur në mur, pasi ta ketë lyer me ngjitës pjesën e pasme të fotos.

E MËRKURË – 28 TETOR - Tuneli i gjallë

Zhvillimi i aktivitetit: Sot do të luani si ekip së bashku babë/kujdestar e bir/bijë. Ju sigurojmë se do të kënaqeni. Ashtu siç shihet në figurë, babai/kujdestari shtrihet në dysHEME kurse fëmija kërcen mbi të. Gjatë kthimit të fëmijës, babai/kujdestari ngrihet mbi duar e këmbë dhe fëmija kalon nëpër 'tunelin' e krijuar. Fëmija e përsërit këtë disa herë. Babai/kujdestari e 'vështirëson' lojën herë pas here dhe fëmija i koordinon lëvizjet e tij/saj që të mos rrëzohet.

Lejojeni fëmijën të shtrihet apo ta bëjë 'tunelin'.

E ENJTE – 29 TETOR - Ping-pong me babin

Zhvillimi i aktivitetit: Tavolinën tuaj sot shndërrojeni në një tavolinë ping-pongu dhe ndajeni në mes me një fije peri, tel ose një rrip letre apo pecetë.

Ju dhe fëmija vendosuni përballë në të dy anët e tavolinës dhe luani ping pong me një top të madhësisë që fëmija mund ta mbajë në dorë. Mos harroni që paraprakisht t'i vendosni rregullat së bashku.

Nëse fëmija është më i rritur, përdoreni edhe pallaskën për ta gjuajtur topin.

Luani të paktën 20-30 minuta.

E PREMTE – 30 TETOR - Babi/kujdestari im kampion

Zhvillimi i aktivitetit: Vishuni të dy dhe dilni të shëtisni së bashku së paku për 30 minuta, vetëm ju të dy – babë/kujdestar e bijë/bir. Nxiteni fëmijën që të ecë apo vrapojë vetë. Pasi të ktheheni në shtëpi, pyeteni fëmijën kush është babi/kujdestari më i mirë në botë? Pse? Çfarë bën ai më mirë? Çfarë i pëlqen më shumë fëmijës tek ai? Sugjerojini që ta bëni së bashku një medalje për babin/kujdestarin më të mirë. Lejojeni fëmijën të përpiqet që ta bëjë vetë medaljen për ju.

